

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **M. D.**
státní příslušnost: X.
t. č. pobytem X.
proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
se sídlem Nad Štolou 936/3, P. O. BOX 21, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2020, č. j. OAM-726/ZA-ZA11-D07-2020,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce podal dne 18. 10. 2020 žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. V souladu s nařízením č. 604/2013 („nařízení Dublin III“) žalovaný rozhodl, že státem příslušným k posouzení této žádosti je Polská republika. Žalobce s předáním do Polska nesouhlasí, protože v ČR má přítelkyni. Myslí si, že žalovaný měl využít diskreční oprávnění podle čl. 17 nařízení Dublin III a převzít odpovědnost za posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu.
2. Otázkou v tomto případě je, zda vyvstaly důvody hodné zvláštního zřetele, pro které měl žalovaný povinnost zvažovat aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. A pokud ano, zda tuto povinnost žalovaný dostatečně splnil.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

3. Žalobce jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že v červnu 2020 obdržel předvolání k vojenskému cvičení. V minulosti absolvoval základní vojenskou službu v jednotce speciálního nasazení, která slouží pro ochranu prezidenta. Nesouhlasí s postupy současné vlády a obává se, že pokud by vojenské cvičení absolvoval, mohli by jej nasadit proti demonstrantům.
4. Do ČR žalobce přicestoval v březnu 2020. Od té doby žil v Praze u své ukrajinské přítelkyně, která zde žádá o povolení k trvalému pobytu. Znájí se již od roku 2008. Jejich vztah trvá přibližně rok. Před březnem 2020 se setkávali pouze při příležitostných návštěvách žalobce v ČR. Proto žalobce nechce do Polska. Nemá tam žádné zázemí. Jeho přítelkyně by tam za ním nemohla, protože nemá vízum.
5. Žalovaný dospěl k závěru, že příslušnost k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu má Polská republika v souladu s čl. 12 nařízení Dublin III. Žalobce byl v době podání žádosti držitelem dlouhodobého víza č. 100496780 vydaného Polskou republikou dne 28. 1. 2020 s možností více vstupů a maximální délkou pobytu 261 dní. Vízum bylo platné od 3. 2. 2020 do 20. 10. 2020. Žalovaný proto rozhodnutím ze dne 19. 11. 2020 pod č. j. OAM-726/ZA-ZA11-D07-2020 („rozhodnutí žalovaného“) zastavil řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Žádost posoudil v souladu s § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu jako nepřipustnou.
6. Žalovaný se věnoval také případné aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III. Konstatoval, že žalobce je zdravý a nemá v ČR žádné rodinné vazby. Jeho vztah s přítelkyní není natolik dlouhodobý, aby žalobce nemohl opustit ČR a pokračovat v azylovém řízení v Polsku. O žádosti přítelkyně o povolení k trvalému pobytu navíc doposud nebylo rozhodnuto a nelze proto předvídat, zda jí pobyt vůbec bude povolen. Ona v ČR pobývá nepřetržitě několik let, zatímco žalobce přicestoval teprve v březnu 2020. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, ze kterého vyplývá, že obvykle pouze jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může být

v některých případech nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života, nikoliv povinnost vycestovat z ČR.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

7. Žalobce namítá, že žalovaný se nedostatečně zabýval možností využití diskrečního oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Vztah žalobce s jeho přítelkyní je důvodem hodným zvláštního zřetele, pro který měl žalovaný zvažovat možnost převzetí odpovědnosti za posouzení azylové žádosti žalobce. Touto skutečností se však žalovaný nijak nezabýval. Pouze konstatoval, že jejich vztah není dlouhodobý. Žalobce ale vypověděl, že se znají již od roku 2008 a pár tvoří téměř rok. Pokud by jeho partnerka měla občanství EU, mohl by žalobce žádat o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka. Jejich vztah je dlouhodobý a trvalý a sdílejí také společnou domácnost. Odůvodnění nevyužití diskrečního oprávnění je nedostatečné.
8. Odkaz žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu je nepřesný. Tento rozsudek se totiž týkal neudělení doplňkové ochrany pro porušení mezinárodních závazků. V takové situaci se může cizinec vrátit do země původu a využít příslušné instituty zákona o pobytu cizinců. Žalobce se ale bude muset zdržovat pouze v Polsku, kde ho partnerka nemůže navštívit. Hrozí proto nepřiměřený zásah do práva na soukromý a rodinný život žalobce. Na rozdíl od Polska má žalobce v ČR silné vazby.
9. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24 vyplývá, že ve vztahu k aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III má žalovaný povinnost zkoumat, zda v konkrétním případě neexistuje skutečnost hodná zvláštního zřetele, která by aplikaci diskrečního oprávnění odůvodňovala. Takovou skutečností může podle uvedeného rozsudku být např. zvláštní vztah k ČR. Tím je v tomto případě vztah žalobce s jeho přítelkyní. To však žalovaný dostatečně nezohlednil.
10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě zopakoval důvody vydání svého rozhodnutí. K žalobní námitce ohledně nevyužití diskrečního oprávnění pouze stroze odkázal na své rozhodnutí.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice č. 2013/32/EU („procedurální směrnice“).
12. Jediná žalobní námitka se týká nedostatečného odůvodnění rozhodnutí žalovaného ve vztahu k nevyužití diskrečního oprávnění podle čl. 17 nařízení Dublin III. Krajský soud proto rozhodnutí žalovaného přezkoumal pouze v tomto rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba *není důvodná*.

13. Podle čl. 17 odst. 1 první věty nařízení Dublin III platí: „*odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.*“
14. Uvedené ustanovení upravuje tzv. doložku svrchovanosti, která zachovává členskému státu pravomoc převzít odpovědnost za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu bez ohledu na kritéria upravena nařízením Dublin III. Členskému státu, který rozhoduje o přemístění žadatele, tedy dává možnost si podle svého vlastního uvážení ponechat žadatele ve své vlastní jurisdikci, přestože v souladu s nařízením Dublin III má příslušnost k posouzení jeho žádosti jiný stát.
15. Podle Soudního dvora EU se každý členský stát může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení (rozsudek ze dne 4. 10 2018, *Fathi*, C-56/17, bod 53). S ohledem na rozsah posuzovací pravomoci takto přiznané členskými státy je na dotčeném členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnost danou diskrečním ustanovením podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III, a sám akceptoval, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu, k jejímuž posouzení není příslušný podle kritérií stanovených tímto nařízením (rozsudek ze dne 23. 1. 2019, *M. A. a další*, C-661/17, bod 59).
16. Tato možnost posoudit žádost o mezinárodní ochranu však představuje pouze diskreční oprávnění členského státu, nikoli jeho povinnost. Případné využití čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III je otázkou správního uvážení žalovaného. Žadatel na něj proto nemá právní nárok.
17. Diskrece žalovaného ohledně využití či nevyužití čl. 17 nařízení Dublin III však není neomezená. Nejvyšší správní soud proto ve své judikatuře dovodil, že pokud v konkrétním případě existují důvody hodné zvláštního zřetele, má žalovaný povinnost zdůvodnit, proč nevyužil diskrečního oprávnění (rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24).
18. Nejčastější důvod použití diskrečního oprávnění vyjadřuje bod 17 odůvodnění nařízení Dublin III takto: „*Kterýkoli členský stát by měl mít možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením.*“ Nejvyšší správní soud dodává, že v rámci případů hodných zvláštního zřetele jsou patrné dvě typové skupiny: „*V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k České republice, resp. Česká republika má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby našemu státu či pro jiný specifický vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Dublin III typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla*“ (rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24, bod 33).

19. Mezi okolnosti hodné zvláštní zřetele je podle judikatury nutno zařadit též tvrzení o existenci družky či přítelkyně na území ČR (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44). To však neznamená, že žalovaný měl povinnost diskreční ustanovení využít. Měl pouze zvážit možnost jeho využití a případný negativní závěr odůvodnit.
20. To žalovaný také udělal. Z odůvodnění jeho rozhodnutí je zřejmé, že se věnoval vztahu žalobce s jeho přítelkyní a zdůvodnil, proč se i přes jeho existenci rozhodl nepřevzít odpovědnost za posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Tento vztah totiž neshledal dostatečně dlouhodobým na to, aby jej případné vycestování žalobce do Polské republiky výrazněji zasáhlo. Zohlednil také to, že přítelkyně žalobce zde zatím nemá povolen pobyt a v tuto chvíli není jasné, zda se tak někdy stane.
21. Přestože by si krajský soud dokázal představit o něco podrobnější odůvodnění, může posuzovat pouze to, zda žalovaný nepřekročil meze správního uvážení, případně zda jej nezneužil. Krajskému soudu však nepřisluší hodnotit, zda žalovaný měl diskreční oprávnění využít. Toto rozhodnutí leží plně v kompetenci žalovaného a omezuje ho pouze zákazem libovůle. Porušení tohoto zákazu krajský soud v této věci neshledal.
22. Za daných okolností je sice pochopitelné, že žalobce by raději zůstal v ČR. Otázka příslušnosti státu k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podle nařízení Dublin III však není otázkou osobní preference žadatele. Právě naopak – nařízení směřuje k eliminaci tzv. *asylum shoppingu*, tedy ke snaze zabránit žadatelům, aby si vybírali, kde chtějí usilovat o získání mezinárodní ochrany. Podle bodu 14 nařízení Dublin III sice platí, že členské státy by při jeho uplatňování měly mít na mysli především respektování rodinného života. Ty rodinné vazby, které jsou pro jeho aplikaci relevantní, nařízení Dublin III zohledňuje přímo v rámci jednotlivých objektivních kritérií pro určení příslušného státu. Ostatní rodinné vazby členské státy mají možnost, nikoliv však povinnost zohlednit v rámci čl. 17.
23. Výsledkem aplikace kritérií podle nařízení Dublin III není konečné řešení otázky, zda žalobci bude udělena mezinárodní ochrana a zda bude moci zůstat na území států EU. Je jím pouze určení státu, který žádost žalobce posoudí. Primárním cílem nařízení je přispívat k vytvoření Společného evropského azylového systému, nikoliv napomáhat ke slučování rodin cizinců z třetích zemí. Rozhodnutí o určení státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu by proto mohlo do práva na respektování soukromého a rodinného života žadatele nepřiměřeně zasáhnout pouze zcela výjimečně. Článek 8 Evropské úmluvy o lidských právech totiž neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011-47).
24. V případě žalobce a jeho přítelkyně je budoucnost obou na území ČR nejistá. S žalovaným lze souhlasit, že jejich vztah netrval výrazně dlouhou dobu. Sice se znají od roku 2008, ale partnerský vztah mají teprve rok. Ve společné domácnosti žili pouze několik měsíců. Dříve se viděli pouze příležitostně. Za těchto okolností nelze souhlasit se žalobcem, že se

žalovaný aplikací čl. 17 nařízení Dublin III dostatečně nezabýval. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je dostatečně zřejmé, že vztah žalobce k ČR a jeho sociální vazby žalovaný nepovažoval za dostatečně intenzivní, aby odůvodňovaly využití čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

25. Krajský soud zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobní body nejsou důvodné a krajský soud nezjistil žádnou vadu, k níž by musel přihlédnout i bez námitky.
26. Součástí žaloby byl také návrh na přiznání odkladného účinku. O tomto návrhu krajský soud samostatně nerozhodl, protože bez zbytečného odkladu rozhodl ve věci samé. Krajský soud doplňuje, že žalobci již nezasílal vyjádření žalovaného k žalobě, protože neobsahovalo žádnou novou argumentaci oproti rozhodnutí žalovaného. Právo žalobce na kontradiktornost řízení proto v této věci již nevyžadovalo, aby mu krajský soud vyjádření žalovaného přeposílal (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 205/2006-60).
27. O nákladech řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 s. ř. s. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 8. ledna 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. Z.